

تاریخ دریافت مقاله: ۹۰/۲/۳

تاریخ پذیرش نهایی: ۹۰/۳/۲۱

اسما سبزرکار^۱، اسماعیل بنی‌اردلان^۲، جلال‌الدین سلطان کاشفی^۳

مرلو - پونتی و شکل‌واره تن

چکیده

بدن به عنوان آنچه که همواره با من است و خود من، از مهم‌ترین بحث‌های تاریخ فلسفه بوده و نگاه‌های متعددی را برتابیده است. موریس مرلو-پونتی فرانسوی که از فلاسفه معاصر پدیدارشناس و اصالت وجودی (اگزیستانسیال) است، نیز از این قاعده کلی مستثنی نبوده و شاید حتی بیش از هر فیلسوف دیگری به بحث بدن پرداخته و آن را مورد توجه خاصی قرار داده است. بدنی که او شرح می‌دهد، کاملاً متفاوت از تفاسیر گذشته بدن است و لذا از آن با عنوان تن یاد می‌شود. از آنجا که این فیلسوف و چشم‌اندازش به جهان آن گونه که می‌بایست در ایران شناخته شده نیست، در این مقاله کوشش می‌گردد تا با روشی تحلیلی - تفسیری و نگاهی به چشم‌اندازهای گذشته بدن، همچنین بررسی آرای مرلو - پونتی از آن و تأثیر و تأثرات میان آرای مرلو - پونتی و عقاید گذشتگان، طرحی را که وی از تن آدمی می‌ریزد، روشن گرداند. در نتیجه نشان داده خواهد شد آنچه که به نظریه تن معروف است و آنچه که مرلو - پونتی آن را شکل‌واره تن (body schema) می‌خواند، تنی آگاه است که خلق و خوانش آثار هنری بر بستر آن روی می‌دهد.

کلیدواژه‌ها: مرلو - پونتی، شکل‌واره تن، تن‌زیسته، ارگانیسم، التفات حرکتی، برگشت‌پذیری.

۱. کارشناس ارشد فلسفه هنر، گروه فلسفه هنر دانشگاه هنر، استان تهران، شهر تهران

E-mail: asmasabzkar@gmail.com

۲. استادیار گروه آموزشی سینما، دانشکده سینما و تئاتر، دانشگاه هنر، استان تهران، شهر تهران (نویسنده مسئول)

E-mail: Bani.ardalan@yahoo.com

۳. دانشیار گروه آموزش نقاشی، دانشکده هنرهای تجسمی، دانشگاه هنر، استان تهران، شهر تهران

E-mail: j_soltankashefi@yahoo.com